

MOTERŲ DIRVA

VAJUS ĮSISIUBUOJA

Iš kuopų gaunama žinių, kad naujų narių vajus sklandžiai eina. Centro valdyba, kuopos, apskričiai veikia, kiek leidžia vietos aplinkybės.

Šių metų vajų turime skaityti svarbesniu už praėjusių metų vajus, nes šių metų mūsų obalsis yra: Organizukime jaunametes!

Ypatingo dėmesio kreipkime į jaunas mergaites. Kiekvienoj Mot. S-gos kuopoj organizuokim jaunamečių skyrius.

Telšių vyskupas Justinas Staugaitis yra pasakęs: "Kai žiūri į tik ką užgimusį kūdikį, nenoroms duoti sau klausimą: kas iš jo išeis — angelas ar šetonas? O, tatai pareis, jei neišimtinai, tai bent iš dalies, **nuo tavęs motina.**

Nuo jūsų, motinos, priklauso mūsų tautos ateitis.

(Tęsinys ant trečio pusl.)

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under act of March 3, 1879.

"MOTERŲ DIRVA"

Moterų mėnesinis laikraštis
Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga

K A I N A :

Suv. Valstijose metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užrubežyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25
Vienas egz.	.20

"MOTERŲ DIRVA"

2248 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Telef. Canal 0814

"Moterų Dirva" (Women's Field)

Published monthly by A. L. R. K. Moterų Sąjunga (Lith. R. C. Women's Alliance of America).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25
Single copy	.20

"MOTERŲ DIRVA"

2248 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Telef. Canal 0814

Moterų Sąjungos Centro Valdyba

Dvasios vadas — KUN. A. LINKUS,
12259 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Pirmininkė — M. ČIŽAUSKIENĖ, 297
Leicester Ct., Detroit, Mich.

Vice-pirmininkė — V. PETROŠIENĖ,
Route 2, Lemont, Ill.

Raštininkė — M. VAIČIUNIENĖ, 1927
So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Iždininkė — J. ČEPULIENĖ, 5340
So. Wood St., Chicago, Ill.

Iždo globėjos — E. PAURAZIENĖ,
14030 Wark Ave., Detroit, Mich.; M. GRI-
GALIUNIENĖ, 2200 Coral St., Phila, Pa.

Jaunamečių organizatorė — M. ČI-
ŽAUSKIENĖ, 297 Leicester Ct., Detroit,
Mich.

Daktarė-Kvotėja SUZANA SLAKIS, 6733
Crandon Ave., Chicago, Ill.

DIREKTORĖS

Conn. valstijai — R. MONČIUNIENĖ,
30 Putnam Heights, Hartford, Conn.

Illinois valstijai — R. MAZILIAUS-
KIENĖ, 3259 So. Union Ave., Chicago, Ill

Mass., Maine ir New Hampshire valst.
— T. B. MAŽEIKIENĖ, 21 Kilby St., Wor-
cester, Mass.

Michigan valstijai — E. PAURAZIE-
NĖ, 14030 Wark Ave., Detroit, Mich.

New York ir New Jersey valst. — M.
ŠERTVITIENĖ, 8016 88 Ave., Woodhaven,
L. I. N. Y.

Ohio valstijai — J. SALASEVIČIENĖ,
17407 East Park Drive, Cleveland, Ohio.

Penn. valstijai — M. VENSLAUSKIE-
NĖ, 421 North St., Minersville, Pa.

LITERATINĖ KOMISIJA

U. T. JOKUBAITĖ, 14 Commonwealth
Ave., Worcester, Mass.

J. JURKEVIČIENĖ, 401½ W. Coal
St., Shenandoah, Pa.

V. AMBOTIENĖ, 96 Russ St., Hart-
ford, Conn.

REDAKTORĖ

S. SAKALIENĖ, 2248 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

ADMINISTRATORĖ

M. VAIČIUNIENĖ, 1927 So. 49th Ave.,
Cicero, Ill.

ATSTOVĖS Į FEDERACIJOS TARYBĄ

M. PAUKŠTIENĖ, 4318 So. Maple-
wood Ave., Chicago, Ill.

O. DOBROVOLSKIENĖ, 194 Lincoln
Ave., Brooklyn, N. Y.

ISTATŲ KOMISIJA

U. T. JOKUBAITĖ, 14 Commonwealth
Ave., Worcester, Mass.

T. B. MAŽEIKIENĖ, 21 Kilby St.,
Worcester, Mass.

O. MAROZIENĖ, 6 Spruce St., W. Pitt-
ston, Pa.

TEISMO KOMISIJA

B. MIČIUNIENĖ, 74 Belden St., New
Britain, Conn.

P. SCHEVETS, 193 No. Main St., Pitt-
ston, Pa.

O. SHEVA, 7 So. Grant St., Shenan-
doah, Pa.

Legalis patarėjas — ADV. J. BRENZA,
2001 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

Sąjungos Vajus

Skruzdės ar žiogai?

Yra sena pasaka, kurią daugelis esame girdėję nuo savo tėvelių apie skruzdę-darbininkę ir žiogą-dainininką.

Pasakoj nurodoma, kaip darbšti skruzdė per visą gražią vasarėlę rūpestingai rinko grūdelius, krovė į bendrą indelį, į skruzdelyną atsargai prieš besiantinančios žiemos žiaurumus, prieš alkį ir nedateklių, kuris neišvengiamai su žiemos šalčiais prisiartins.

Linksmasis jos kaimynas, žiogelis, matydamas skruzdės darbštumą, nustojo valandėlei čirškėjęs ir šokinėjęs, kad pasityčiotų iš skruzdės nepersiojančio triūso.

— Kam-gi, kaimynėlė, esi tokia žiopla? Štai, gražiausias meto laikas, saulė žeme ritinėjas, tik dainuok ir šokinėk, valgyk ir linksminkis, gyvenk ir norėk gyventi. O tu, kaimynėlė,

kruopštinėji, bėginėji, rankioji grūdelius žiemai, ateičiai. O kas žino, ar sulauksi tos ateities? Būk, kaip aš: dainuok, linksmi gyvenk, o apie šaltą žiemą nėra ko rūpintis, gal jos nesulauksi.

Toliau iš pasakos žinome, kad atėjo šalta žiemužė, užklupo neprisiruošusi, neatsargų žiogelį, kuris, mirdamas nuo šalčio ir bado, gailiai aimanavo, kodėl nepasekė atsargios skruzdės pavyzdį.

Sena pasakėlė, bet kaip teisinga! Kaip lengvai ji pritinka prie mūsų Moterų Sąjungos gyvenimo.

Kas seka organizacijos veikimą, lengvai pastebės, kad sąjungietės galima padalinti į dvi grupes: vienos, lig toji skruzdė, darbščios, pramatančios, kad dirbant šiandien, auginant Sąjungą naujomis narėmis, rūpestin-

VAJUS ĮSISIUBOJA

(Tęsinys nuo pirmo pusl.)

Burkime savo dukreles į Mot. S-gos jaunamečių skyrius, duokime pačioms mergaitėms savo mintis savo susirinkimuose išreikšti. Taikykimės prie jų sumanymų, jų darbų, jų pasilinksminimų. Tik tuomi palaikysime jų skyrius ir nereiks dėjuoti, kad "nėra tinkamos vedėjos, kuri su jaunametėmis užsiimtų." Būkime laikinai visos vedėjomis iki neatsiras viena iš jūsų tarpo, kuri taip pamylės darbą su jaunametėmis, kad mielu noru pati apsisims jam vadovauti. Tik tokiu būdu savo dukteris palaikysime prie savęs ir nereiks joms eiti į svetimtaučių organizacijas.

Kiekviena turime savo gyvenime kokią nors misiją atlikti, jei norime, kad tas mūsų gyvenimas būtų kiek nors vertas. Be darbo, be pasišventimo nieko nelaimėsime.

Raginkime katalikes moteris stoti į mūsų eiles. Mūsų tauta reikalauja iš mūsų, moterų, organizuoto veikimo, kuris veda prie apšvietos ir tautinio susipratimo.

Beliko dar trys mėnesiai mūsų vajaus. Pasistengkime kuodaugiausiai įrašyti moterų ir merginų Moterų Sąjungon, kad, vajui pasibaigus, su šypsena, susitikusios savo drauges, pažįstamas, galėtumėm džiaugtis visos esančios Mot. S-gos narėmis.

Marijona Čižauskienė

Mot. S-gos. Cent. Pirm.

gai daboiant jos turtą nuo nesąžiniško išnaudojimo, tuo pačiu aprūpinama netik savi šiandieniniai reikalai, bet ir rytojaus būklė.

Kitos, sekdamos nelaimingojo žiodelio pavyzdį, tenkinas tuo, ką šiandien turi; lengvai, be atodairos numodamos ranka ant to, kas laukia jų rytdien. Paklauskime, mielos sesutės, kiekviena savęs, prie kurios grupės priklausome: ar esame skruzdės, ar žiodeliai?

Narių Vajus

Kasmet Moterų Sąjunga paskiria laiką verbavimui-prirašymui naujų narių. Tas nereikia, kad tik tuo paskirtuoju laiku tegalima prirašinėti naujas nares. Tas darbas privalo būti varomas kasdien, bet vajaus laikas tai tam tikrų lengvatų — per pusę numazinto įstojimo laikotarpis, taip-gi laikas uolesnio lenktyniavimo tarpe kuopų, kurios viešai įrodo savo darbštumą, savo valdybų sumanumą; kurios darbu, o ne tuščiais pagyrais, įrodo savo veiklumą ir rūpestį organizacijos geroje. Vajaus laikas iškelia į aikštę, kuri kuopa turi daugiausiai rimtų, apsišvietusių narių, kurios supranta vienos stiprios organizacijos reikalingumą, taip-gi iškelia viešumon, kad kuopoje gyvuoja santaika ir susiklausymas, ar barniai ir kerštavimai.

Kuopa, kuri išlaiko gerą vidujinę tvarką, kurioje yra susiklausymas, visuomet pasižymi veiklumu Sąjungos gerojei. Tokioje kuopoje visos narės, pasiskirstydamos darbą, stoja į bendrą veikimą. Nevisų mūsų pajėgos vienos; vienos turime iškalbos dovaną ir galime viešai prabilti, kitos plunksnos darbe galime pasireikšti, trečios turime tą ypatingą dovaną, kad mokame sueiti su kaiminkomis, pažįstamomis ir

įtikinančiai prakalbėti į jų širdį ir protą.

Sunaudokime kiekviena savo ypatingą dovaną, nukreipkime ją laike šio vajaus į bendrą visų sąjungiečių darbą — į prirašymą kuodaugiausiai narių Moterų Sąjungon!

Valstybių Direktorės.

Šįmet Moterų Sąjungos vėjus prasidėjo su Liepos 1 d. ir tęsis iki Naujų Metų. 16-tasis Seimas uždėjo specialę pareigą ant visų Valstybių Direktorių, būtent, kad jos privalo tvarkyti ir vesti naujų narių vėjus savo valstybėse.

Direktorės privalo iš anksto paruošti planus, kaip sekmingiau išjudinus savo valstybės kuopas į darbą; iš Direktorių laukiama apgalvoto ir tvarkingo darbo plano.

Sulig Seimo pageidavimo, kiekviena turi teisės kreiptis į savo Direktorę dėl nurodymo, kokių priemonių reikėtų imtis, kokią taktiką vartoti, kad užinteresuotus ir pritraukus kuodaugiausiai lietuvių į mūsų eiles.

Direktorės vieta mūsų organizacijoj yra svarbi ir atsakinga, reikalaujanti asmens, kuri pasižymi sumanumu, energija ir darbštumu. Į tas vietas privalo būti renkamos pačios veikliausios ir Sąjungos auginimui labiausiai atsidavusios sąjungietės. Direktorės vietą užimti (bent man taip rodosi) tegali drįsti tik ta sąjungietė, kuri rimtai apskaitė savo jėgas ir sulýgino jas su užimamos vietos svarbumu. Juk ir sena patarlė sako: ne vieta žmogų, bet žmogus vietą puošia. Antraip tą vertus, reiškia, kad ir aukščiausia vieta žmogui garbės nepriduos, jei jis nemokės jos garbingais darbais puošti.

Yra sakoma, dvi galvos suras išėigą, kur viena nevalios. Gal, to-

kia mintimi vadovavosi ir 16 Seimo atstovės įpareigodamos Valstybių Direktores tvarkyti ir vesti Sąjungos vajų.

Beabėjo, buvo mintis, kad septynių valstybių Direktorės, uoliai pildydamos savo užduotį, susitars ir išdirbs planą, kaip ši svarbų ir būtiną darbą pravedus.

Gal tą jau ir yra atlikusios ir diena už dienos pasireikš spaudoje. Tačiau per ilgai lukuriuoti negalima: dienos ir savaitės bėga, o apie Moterų Sąjungos vajų tik mūsų o. gane teko pastebėti keletą Centro Pirm. atsišaukimų ir nuolatinis raginimus bei gražius straipsnius mūsų gerb. redaktorės p. S. Sakalienės.

Vienok šiame svarbiame momente neužtenka vien per "Moterų Dirvą" raginti; perretai ji išeina. Reikia kreiptis į visas katalikiškų laikraščių redakcijas, kurios, tikiuosi, neatsakys užleisti vietos ir moterims prabilti.

Ypač mūsų Direktorės turėtų pasinaudoti ta proga, kad jų srityse, išskyrus Conn., Mich. ir Ohio valstybes, randasi ir po katalikišką laikraštį, būtent, "Amerika" New York val., "Darbininkas" Mass. vals., "Garsas" Penn. vals., "Draugas" ir "Moterų Dirva" Illinois val.

Aišku, kad nevien mūsų Direktořių bei Centro Pirm. ir Rašt. prievolė yra varyti agitaciją per spaudą; toji prievolė tenka visiems apskričiams ir kuopoms; žodžiu kiekvienai narei, kuriai rūpi Sąjungos augimas ir gerbuvis.

Augindamos Sąjungą, pridabodamos jos reikalus, darome gero sau, o ne svetimiems; tą kiekviena gerai įsidėmėkime.

"Moterų Dirva", išskyrus nares, nepasiekia daugelio moterų, tat, ar nebūtų geras dalykas, kad Centro Rašt. ir kituose laikraščiuose paskelbtų va-

jaus terminą, kokiomis sąlygomis moterys ir merginos priimamos ir šiaip svarbesnes informacijas norintiems organizuoti kuopas ten, kur jų dar nėra?

Taip-gi reikalinga, kad Centro raštinė iš anksto pasirūpintų pristatyti kuopoms (ar jos suspės pareikalaui, ar ne) įvairias blankas reikalingas įsirašymui naujų narių.

Tat, į darbą sesutės! Statykime gražiuosius Sąjungos rūmus, kiekviena prisidėdama su savo plytele!

Uršulė T. Jokubaitė.

Nepagydomą Išgydė Šv. Teresėlė

Rugp. 5 d., š. m., Škotijoje, Carfin šventovėje, palaiminta šv. Teresės Vaikelio Jėzaus relikvijomis ir jomis paliesta staiga pagijo Marija Traynoraitė. Daugiau septynių metų ji sirgo sunkia liga — rheumatoid arthrititis. Ji nebegalėjo vaikščioti. Prieš metus laiko susirietė ir susigniauzė jos kairėji ranka. Ilgai gydėsi Glasgove Karališkoje Ligoninėje. Iš ten ją palaido su pažymėjimu, jog nepagydoma. Pirmąjį rugpiučio sekmadienį, giminų pagelbstoma, nuvyko ji į Carfino šv. Teresėlės šventovę. Po pamaldų kun. Taylor palaimino ligonius su šv. Teresėlės relikvijomis. Su jomis jis prisilietė Marijos Traynoraitės kairąją ranką. Ligonis ranką ištiesė. Palytėjo sėdinčios ligonės kojas. Ligonės kojos ėmė drebėti. Norėjo atsistoti, bet giminės neleido. Paėmė ją į automobilį, parvežė namo. Čia ligonė pati išlipo iš automobilio ir be pagalbos apėjo apie jį. Įvykio garsas žaibu aplėkė visą miestą, nes ją daugybė pažįsta.

Galingas yra Dievas savo šventuosiuose ir stebėtini Dievo Apvaizdos kečiai.

Moteris ir jaunimo auklėjimas tautiniu žvilgsniu

(K. Račkienės paskaita skaityta Moterų Sesijoj, A. L. R. K. Federacijos 24 m. Kongrese, Cleveland, Ohio.)

Brangios ir mylimos lietuvės:

Gyvename šalyje, kur tenka aštriai susidurti su mūsų jaunimo ištautėjimo klausimu. Kaltiname mes vieni kitus, kad mūsų jaunoji karta vis labiau nuo mūsų tolsta. Tėvai kaltina mokytojas, būk jos negana moko lietuviškai; mokytojos kaltina motinas, kad neskiepia lietuviškumo savo vaikučiams. Vieni kaltina kunigus už įvedimą angliškų pamokslų į bažnyčias, kiti kaltina jaunimą, jog tarpe savęs lietuviškai nesikalba.

Mes, lietuviai, lygiai kaip ir kitos tautos, papuolėme į sukurį, prieš kurį yra labai sunku atsilaikyti. Visas tautas be išimties kišama į amerikonizmo katilą, kur norima iš visų tautų suvirinti vieną amerikonišką buizą. Kas išeis iš tokio viralo, niekas dar negali pasakyti, nes tai gal būt pirmas toks pasaulio istorijoje įvykis, kad tiek daug įvairių tautų, net ir rasių supluktų į vieną šalį. Tiesa, niekas rodos čionai nevaržo tautinio auklėjimo, nėra žiaurios priespaudos, nė persekiojimo kaip buvo Rusijoje, arba kitose šalyse, o visgi ištautėjimas Amerikoje labai sparčiai eina. Pasirodo, kad idealai greičiau dingsta nuo ištižimo nei nuo priespaudos. Jeigu Amerikoje mus kas nors persekiotų dėl mūsų tautybės, draustų mums būti lietuviais, tai pas mus iššauktų pasipriešinimą ir mes uoliau gintumėm savo idealus ir stropiau darbuotumėmės savo tautos labui.

Pažvelgus į šiandieninį tautų li-

kimą Amerikoje, rodos nėra vilties, bi kokiai tautai išsilaikyti prieš amerikonizaciją. O mums lietuviams, kaip mažam būreliui, juo sunkiau. Mes dar ne-
spėjome atsikratyti lenkizmo, rusizmo, kaip jau vėl papuolėme į kitą bėdą, butent amerikonizmą. Per šimtus metų buvome prispausti po rusų letena, tautiškai susilpnėjome, ir užtai greitai pasiduodame svetimai įtakai. Nežiūrint kaip blogai ir bevilingai at-
rodo šiandieną mūsų tautinė problema, ji nėra aršesnė kaip kad buvo lietuvių tautinis klausimas prieš 50 metų. Lietuvoje tada net du priešai lietuvių smaugė. Mūsų inteligentai buvo visai sulenkėję ir savo pavyzdžiu lenkino liaudį; o rusų valdžia visokiais būdais persekiudama vertė lietuvių surusėti. O visgi tuodu galingi priešai neįstengė pergalėti to vargšo lietuvio šiaudinėje pastogėje. Lietuviai netik atbudo iš tautinio užsnūdimo, bet net įsteigė savo valstybę ir spėjo atsistoti garbingai kitų tautų tarpe; kaip tauta, nekuriomis atvejais yra net pavyzdžiu kitoms tautoms.

Mes, amerikietės moterys, neužmirškime, jog didelį, labai didelį darbą atliko tautiniame atgimime lietuvių moterys. Neabejoju, kad čionai susirinkusiųjų tarpe randasi tokių, kurias jų motinėle mokino lietuviškai skaityti prie ratelio, o gal ir tokių čia randasi, kurių giminės už lietuviškų knygų platinimą net kalėjime buvo. Paklauskime mes, kodėl jie tiek pasišventė dėl lietuvių kalbos? Juk Dievui maldą galima bile kurioj kalboj kalbėti. Jos taip narsiai kovojo už savo kalbos išlaikymą todėl, kad jos žinojo tą, ką dauguma lietuvių katalikių moterų šiandieną pamiršo, būtent, jog esame lietu-

viais ne iš savo pasirinkimo, bet iš Aukščiausiojo valios. Tas mums katalikėms yra geriau suprantama nei kitiems. Mes turime savo tautą gerbti ir mylėti kaip Dievo mums skirtą. Juk jei Aukščiausiasis būtų panorėjęs, mes būtumėm gimę azijatais, arba afrikiečiais, arba kokia kita rase. Kadangi mes gimėme lietuviais iš Aukščiausiojo valios, tai mes neturime teisės savo tautybės lygiai kaip ir tikybos keisti.

Žymus lietuvių filosofas prof. S. Šalkauskas pasakė: "Jeigu žmogus nesijaučia dorinės pareigos tarnauti savo tautos uždaviniams, negali būti kalbos apie jo tautinį susipratimą." Reiškia, kad mes į patrijotizmą turime žiūrėti kaip į dorybę, o ne kaip į biznį. Žmonės, kurie išsižada savo tautos, kad pragarsėti, arba kad praturtėti, jie patampa nevien tautos išgamos, bet jie ir prieš Dievą nusideda, nes jie priešinasi Jo valiai. Ką mes pasakytumėm apie tuos žmones, kurie, būdami katalikais eitų į kokią nors kreivatikių arba žydų bažnyčią vien tik dėl to, kad tenai sėdynės yra patogesnės? Arba jei teatras yra puošniau ir brangiau įrengtas nei bažnyčia, tai jie vieton į bažnyčią, eitų teatran? Mes lietuvės katalikės privalome gerbti, mylėti ir didžiuotis sava tauta, ir tokią pat meilę bei prisirišimą privalome savo jaunimui įskiepyti. Gal nekurios paklaus, o kuo gi gali lietuvis pasididžiuoti, kad mūsų tauta yra toki maža ir varginga? Doras ir protingas žmogus neatsižvelgia ar jo motina yra turtinga, ar biedna; jis savo motiną myli todėl, jog ji motina, o ne todėl kad ji galinga ar didinga. Mylimas lietuvių išminčius prof. S. Šalkauskas savo knygoje "Lietuvių tauta ir jos ūgdymas" išsireiškė šitaip: "Tauta mylima ne dėl to, kad ji yra didelė, graži ar galinga, bet dėl to, kad

ji yra sava, kitą kartą net dėl to, kad ji yra nelaiminga"... O mūsų lietuvių tauta ir yra dažnai nelaiminga ir persekiojama per daug metų, galima sakyti, net amžių. Turime už ką ir didžiuotis savo tauta. Lietuvių liaudies muzika žavisi net svetimtaučiai, lietuvių tautodailė gėrisi net aukštos kultūros žmonės ir stebisi, kad paprastos kaimo moterėlės moka taip puikius audinius išausti, margučius išrašyti. Lietuvių kalbos mokosi pasaulio kalbininkai ir gerėjasi jos gražumu, priskaitydami mūsų kalbą prie seniausių pasaulyje kalbų.

"Kalba yra brangiausias tautinės individualybės turtas" — sako prof. Šalkauskas. Moteris-motina turi pirmiausia išmokyti savo vaikučius lietuviškumo. Namuose privalo kalbėtis su vaikais lietuviškai, reikalauti ir įtikrinti, kad vaikai su tėvais ir tarp savęs kalbėtus lietuviškai; ne tik kalbėtus, bet ir jaustusi esą lietuviais ir tuomi didžiuotusi. Tėvai ir vaikai kalbėdami lietuviškai privalo jausti, kad jie kalba tąja kalba, kurios mokosi ir gerėjasi pasaulio mokslinčiai. Jūs duosite progos savo vaikučiams išmokti ne vien tik vieną iš gražiausių kalbų pasaulyje, bet dar iššauksite pas vaikus daug didesnę pagarbą link savęs; nes jūs tapate jų mokytojais. Kalbėdami savo namuose tik lietuviškai, mokinate juos to, ko negali išmokti gatvėje.

Labai save pažeminate savo vaikų akyse mėgindami su jais kalbėti angliškai; o toji kalba, kaip jūs pačios žinote, jums labai sunkiai duodasi. Jau iš mažens vaikas pradeda jaustis daug "mandresnis" už savo tėvą ir motiną. Šių dienų vaikų patvirkimas remiasi tuomi, kad vaikai neturi pagarbos ir paklusnumo link savo tėvų; o tas didelė dalimi kyla iš to, kad motinos vieton mokyti savo vaikus, tai pačios vaikų pamėgzdžioja. Kitaip tariant, sulyg

lietuvių patarlės “kiaušinis vištą mokina”... Ir nestebėtina, jei dabartinio jaunimo tarpe randasi tiek daug arogantizmo, jei yra tokių pasiputėlių manančių, jog nėra pasaulyje to, ko jie nežinotų; jie nepripažįsta jokio autoriteto nei danguje, nei ant žemės, prieš kurį jie nusilenktų. Tik kažin ką darytų tokie “išminčiai,” jeigu jiems taip kaip tėvams nuvykus į svetimą šalį reiktų sau duoną užsidirbti, šeimynas sukurti? Mūsų šių dienų jaunamartės nė paprastų barščių nemoka be knygų pagaminti. Man prisimena vienas anekdotas, kaip dvi jaunamartės išvažiavusios atostogoms per visą savaitę mito tik “bindzais” ir sardinkomis. Paklausiau, kodėl jos tik tuo maitinasi, atsakė, kad išvažiudamos pamiršo pasiimti su savim virimo knygas.

Namai tai yra tėvų garbinga karalija. Viskas kas yra dora, prakilnaus, vaikai turi matyti pas savo tėvus. Namuose vaikai turi išmokyti mylėti ir gerbti savo tėvus. Iš savo motinos jie turi išmokyti gerbti ir mylėti savo tautą, savo tikyba. Namuose jie turi gauti pirmą supratimą apie Dievą ir Tėvynę. Meilę į vaikų širdis geriausiai gali įskiepinti tik motina. Katalikiškos lietuvių mokyklos gali žymiai padėti tėvams vaikus doresniais išauklėti, gali papildyti ir praplėsti vaikučiuose tikiybinių bei tautinių supratimą, gali duoti jiems kitokių gyvenimui reikalingų žinių; bet išugdyti jaunimo širdyje prisirišimą prie visko kas dora, prakilnu ir šventa, — *gali tik motina*. Neužtenka, kad mes mokame gražiau savo vaikučius papuošti, minkštesnius vystiklėlius jiems nuperkame, gardesnę maistą jiems pagaminame. Tas viskas gerai ir reikalinga, bet ne užtai garsiausios pasaulio motinos yra garbinamos. Ne už maisto skanumą ir rūbų puošnumą Švento Augustino motina tapo šventa. Ne už išlepi-

nimus didieji pasaulio žmonės savo motinas garbina, bet užtai, kad motinos išmokė juos pažinti ir pamylėti kas yra gera ir prakilnaus. O kas gali būti motinai meilesnio ir brangesnio, kai išgirsti iš savo vaikų, jog viskas ką gerą jie savyje turi dėka jų motinai.

Kiekviena protinga ir dora motina stengiasi, kad jos duktė, ar sūnus, priklausytų prie lietuviškų katalikiškų organizacijų. Priklausydami prie organizacijų, jie turi progos pasitarnauti Tautai ir Bažnyčiai. Lietuviškose organizacijose jie turi galimybės bendrauti su savo vienminčiais, rišti visuomeniškus klausimus, platinti savo idėjas, stiprėti tautiškai ir tuo pat metu patys tobulėti. Nebaikštykimes, jei mums nepatinka vienas antras asmuo kokioje nors draugijoje, bet pažinkime idėjinių organizacijų įstatus. Taigi pačios įsirašykime ir savo vaikus raginkime, kad įeitų į tas draugijas, kurios turi prakilnius siekius, kaip tai: L. R. K. Moterų Sąjunga, Lietuvos Vyčiai. Prie Lietuvos Vyčių katalikiškojo jaunimo organizacijos turėtų priklausyti kiekvienas doras vaikinys ir mergaitė. Moterų Sąjunga turėtų sujungti visas lietuves moteris ir mergaites, nes tai yra vienintelė katalikių moterų organizacija Amerikoje.

Gerbiamosios, nežiūrint kaip sunki ir kebli yra mūsų tautinė padėtis Amerikoje, ji nėra sunkesnė už mūsų tautinę problemą buvusią Lietuvoje mūsų laikais. Ir mes lietuvės moterys negalime nuleisti rankų ir duoti mūsų jaunimui prarasti savo tautinę sąmonę. Prisiminkime savo motutes, kaip jos pašventė mokydamos mus garbinti savo Sutverėją lietuvių kalba, nors joms užtai kalėjimas grėšė. Kai maloniai jos savo vaikučiams lietuvišką dainelę niuniuodamos, mokino garbingos Lie-

(Tęsinys ant 9 pusl.)

Lietuvių Gražuolių Kontestai Ir...

Tulos, net gerų norų katalikės, moterys nesupranta, kodėl A. L. R. K. 24 Kongrese, moterų sesijoje buvo išneštas protestas prieš gražuolių kontestus. Esą, "lietuvių gražuolių rinkimuose teisėjai gražuolių neišrengia ir nečiupinėja".

Katalikės moterys priešingos gražuolių kontestams ne iš esmės, bet iš principo. Visi gražuolių kontestai yra išniekinimas moters, kaip žmogaus. Mergaitės, kurios juose dalyvauja, yra išnaudojamos blogos valios žmonių, kurie dėl įvairių savo biznių, arba kai kada dėl patenkinimo savo patvirkusio smalsumo, rengia tuos grožio kontestus. O kad patraukti paikas mergšes, jie skiria net dovanas arba pažymėjimus už mergaičių gražumą.

Labai yra kvaila garbinti žmogų, arba skirti jam dovanas, už tai, kas nepaeina ne nuo jo valios, ne nuo jo galios. Galima žmogų garbinti už tai, ką jis per savo darbštumą, pasišventimą ar ištvermingumą atsiekė; žodžiu, už tai, kas yra jo asmeninis nuopelnas ir už pavyzdį, kurs gali kitus ar patį

užsitarnavusį skatinti siekti tobulumo kokioje srityje, pavyzdžiui, jeigu išrenkamas gražiausias paveikslas, tai kam yra skiriama dovana ir garbė, ar pačiam paveiksliui, ar dailininkui, kuris tą paveikslą nupiešė? Arba jeigu kurioje sporto šakoje duodamos dovanos už atsižymėjimą, kam jos taikomos, ar lošėjui, ar tam įrankiui su kuriuo jis lošė?

Mergaitės grožis nėra joks asmeninis nuopelnas, nei paskatinimas siekti žmogiško tobulumo. Veik visos mergaitės laimėjusios grožio kontestus užsikrečia kvailu pasiputimu, kurį jos visą savo gyvenimą nešiojasi lyg kokį piktšaišį. O dažnai manydamos, kad jos yra pergražios kasdieniniam gyvenimui, visiškai patvirksta.

Turėdamos visa tai omenyje, moterys L. R. K. Federacijos Kongrese, savo sesijoje, išnešė protestą prieš visus gražuolių kontestus, kaip prieš tvirkinimą lietuvių mergaičių ir įžeidimą moters asmenybės.

K. R. Vosilka.

Moter's ir jaunimo auklėjimas Tautiniu žvilgsniu.

(Tęsinys nuo 8 pusl.)

tuvos praeitį gerbti! Argi mes, Amerikos lietuvės, būsimės ant tiek ištįžusios, kad nesugebėsime šioje laisvės šalyje išmokyti savo jaunimą pamilti ir gerbti savo tautą, už kurią mūsų protėviai galvas guldė, už kurią tūkstančiai lietuvių Sibire žuvo, už kurios laisvę šimtai jaunuolių gyvybę paaukojo? Moterys, jūsų rankose yra Amerikos lietuvių jaunimo klausimas. Jūs būsite atsakomingos prieš Dievą ir Tėvynę už lietuvių jaunimo ištautėjimą.

Meksikoje buvo toks įvykis. Dvi moterys: B. Osorio ir A. Rodriguez pasidavė į teismą, kad teisėjas išpręstų, kuri jų yra vaiko motina. Teisėjas Garrido pasakė nesiimsias lošti Saliamono rolę, kad įsakytų vaiką kardu abiem pusiau padalinti, bet imsiąs moderninės priemonės. Motinas ir vaiką įsakė nugabenti į ligoninę, kad gydytojai ištyrę kraują pasakytų kuri yra tikroji vaiko motina.

Moterį į prabų biurą. — Ponia G. Mulligan pirmoji moteris chemistė tapo paskirta į J. A. V. prabų biurą. Ji yra ekspertė aukso tyrimo.

Naminė Mokyklą Lankančio Vaiko Priežiūra

Kuomet vaikai pradeda eiti į mokyklą, tėvai turi labiausiai tėti tyti dalykus, su kuriais rišasi jų sveikata. Žodžiai, "pradėjo eiti į mokyklą", tuojau primena, kas dedasi kiekvienuose namuose: vėlus atsikėlimas, skubus pusryčių valgymas ir skubus bėgimas į mokyklą. Taip darant vaikai permažai valgo, arba valgo taip greit, kad virškinimas trukdomas ir jie neišgauna tos energijos, kuri reikalinga rytmečio darbui, greit pavargsta ir jaučiasi per daug suvargę, kad gerai pavalgys per pietus. Jei valgis: pusryčiai ar pietus nėra paisomi, paskui sunku pavyti pamesta energija.

Jau praėjo tas laikas, kuomet mokyklos tesirūpindavo tik vaikų protu. Dabar daugumoje mokyklų randasi slaugės ir gydytojai, kurie reguliariai egzaminuoja vaikus, mokina sveikatos dalykų, nurodo žaidimus mankštinimui, kurie grūdina kūną. Bet nežiūrint, kiek gera mokyklos padarytų vaikų sveikatai, didžiausią atsakomybę turi panešti tėvai.

Tėvai žino, kad vaikai reikalauja daugiau miego valandų, negu užaugusieji. Todėl, reikia sutvarkyti laiką taip, kad vaikai galėtų užtektinai anksti atsigulti, kad patys galėtų rytą atsikelti.

Vaikų valandos namie taippat turi būti tinkamai sutvarkytos, kad jie galėtų gauti užtektinai tyro oro, poilsio, ir užtektinai laiko pamokoms išmokyti. Visi augantys vaikai reikalauja daug tyro oro ir saulės šviesos. Nuo 5 iki 10 ar 12 metų vaikai turi nuolat augti ir kasmet užaugti apie penkis svarus. Po to prasideda jau labai greitas augimas, apie du syk tiek. Dėl

tos priežasties, vaikai, neužtektinai užaugę, negali tiek panešti, kiek užaugusieji. Jie turi vengti fizinio ir protinio persidirbimo. Nors jiems judėjimas reikalingas, vienok jie nieko neturi daryti, kas juos per daug vargintų.

Vaikai, sulyginus jų svorį su užaugusiųjų, reikalauja daug daugiau maisto. Tarpe 6 ir 12 metų jis reikalauja tris-ketvirdalius tiek, kiek užaugęs o virš 12 metų jiems reikia beveik tiek pat, kiek užaugusiam. Labai svarbu, kad vaikų valgis būtų toks, kurį jie gali lengvai suvirškinti. Niekomet nereikia mėginti jiems duoti tokių, kurie sunkiai virškinami. *F. L.I. S.*

KAIP VEIKTI Į VAIKŲ NERVINGUMĄ

Nervingas vaikas būna išblyškęs, neramus, kapriziškas, blogai valgo ir blogai miega. Neretai blogas auklėjimas didina vaikų nervingumą. (Dažniausiai tai atsitinka su vienatūriais šeimos vaikais). Auklėjimas turi būti lygus, reikia vengti griežtumo (nemušti), lygiai, kaip ir per didelio švelnumo (patenkinti visus vaiko kaprizus). Auklėtojas turi būti tvirtas, bet ne griežtas.

Vaikas turi būti kuo daugiau kitų vaikų tarpe ir kuomažiau tarp suaugusių.

Gera veikia taip pat į nervingumą sveikas, gausus daržovėmis ir vaisiais maistas.

— Rugpjūčio 7-12 dienomis Stokholme įvyko tarptautinis moterų gydytojų suvažiavimas. Suvažiavime daug kalbėta apie fizinį auklėjimą ir sveikatą.

Ugdykime Vaikuose Grožio Supratimą

Mūsų matomasis ir jaučiamasis pasaulis yra tiek gražus, kad sudaro tikros laimės. Jeigu žmogus persiima prigimtu grožiu, kuris yra aplink jį, tai jis gerai jaučiasi ir tarpe nūdieninių gyvenimo reiškinių, kurie sudėtingame gyvenime žeidžia sielą. Vaikščiodamas ir triukšmingame, prigimtą slopinančiame mieste gali jaustis lainingu žemės vaiku, jeigu dvasioje turi ryškų atminimą margų pievų, kvapių gėlių, gražių platybių. Todėl reikia dažnai bendrauti su atvira gamta, nes mūsų gyvenimas greitas ir semia geros savijautos jėgas ir pasijunti smulkmenų pripildyto gyvenimo naguose. Vaikus reikia pratinti matyti visame kame grožio ir malonumo, nes gamtoje jų pilna. Nevysi vaikai turi gražių, spalvuotų knygučių, nevysi girdi muzikos, bet kiekvienam tėvai gali duoti progos pajusti grožio ir malonumo iš viso to, kas yra aplinkui. Išeik vakare su vaiku pavaikščioti ir atkreipk jo dėmesį į gražiai besileidžiančią saulutę; atkreipk jo dėmesį kad ir į paprasčiausio pilko žvirbliuko straksėjimą, ir tuo jį pririši prie natūralaus grožio pajautimo, kas jam ateityje leis vadovautis siekiant gyvenimo laimės. Gamta yra toks platus šaltinis, iš kurio nepabaigiamai gali semtis džiaugsmo! Štai, ruduo. Lyja lietus. Nereikia pasiduoti įprastiems niaurumams tokiu laiku ir atkreipti vaikų dėmesį į lietaus lašų kritimą, jo darbą, verčiant žemę purvu, kas taip pat naudinga, nes padeda žemei pasilsėti po augalų augimo, sustiprėti, atsigauti, kad vėl jėgas paviršutiniam grožiui vėliau atiduoti. Ir žiema, su savo žvaigždutėmis snaiguolėmis, ir pavasaris, su lėtu gam-

tos nubudimu, visas tai nepabaigiamai teikia progos pajusti žemės gyvenimą, su juo susiliesti jaustis žemės vaiku. O gyvenimo laimė svarbiausiai ir pagrįsta tuo, kad nesijaustum ant žemės svetimu. Matome, kaip įvairūs gyvūnėliai moka iš viso ko turėti džiaugsmo, o mes žmonės taip pat labai daug priklausome nuo žemės, todėl neužmirškime, jog iš pat mažens turi būti išmokytas žmogus mylėti visos gyvybės laikytoją žemę su jos plačiu ir įvairiausiu grožiu. Žemę taip pamylėjęs, vėliau išėjus į gyvenimą, kuriame tiek progų nemalonumams, bus galima lengvai atlaikyti savo žmogišką pusiausvyrą ir žmogus visuomet turės savo didžiausią ramintoją veikiančią per visus sielos kampelius.

Arėjas Vitkauskas.

AR RŪGŠTUS PIENAS JAU- NATVĖS ELEKSIRAS?

Miręs jau mokslininkas Miečnikov laikėsi teorijos, kad milijardai bakterijų žmogaus kūne yra senatvės priežastis. Jis tikrina, kad tie mikrobai žmogaus viduriuose mūsų kūnui nereikalingi ir kūnas turi nuolat su jais kovoti. Po ilgo tyrimo Miečnikov rado, kad rūgštusis pienas yra vienatinis būdas tiems mikrobams viduriuose naikinti. Kaikurie mokslininkai dabar grįžta prie Miečnikovo teorijos, kad tęsus tyrimą.

F. LIŠT'O MOKINĖ

St. Louis, Mo., gyvena 109 m. amžiaus Dr. Marie de Gallierre Davenport, kuri buvus F. Lišt'o, įžymiaus muzikinininko mokinė. Ji yra tris sykius vedus. Vyriausias sūnus 93 m. amžiaus.

Sveikatos Šaltinis

RAŠO DR. S. ŠLAKIENĖ, M. S. Centro D-rė-Kvotėja

MERGINŲ IR MOTERŲ SVEIKATA

Moterų sveikata bei gražus kūno sudėjimas yra daug svarbesnis, negu mes iki šiam laikui kreipėm dėmesio.

Šale slypės mes matome mažus augančius vaikus. Visos motinos rūpestingai juos auklėja, kad jie išaugtų į sveikus, gražius ir mandagius žmones. Įgimta yra motinų užluotis — maitinti vaiką, duoti gerų patarimų, pamokinių per visą jų jaunystę. Žodžiu, motinos akis visuomet būna nukreipta į vaikus.

Motinos, ne kas kitas, turėtų žiūrėti, kad jų maži vaikai turėtų stiprią, gerą sveikatą; atrodytų tiesūs ir tvirti kūno sudėjime.

Mes, lietuviai, esame kilę iš labai sveikos ir tvirtos didvyrių tautos. Ir iki šiai dienai vis dar semiam iš to gilaus, sveiko šaltinio sau geros sveikatos.

Daugelis mūsų esama gimę sveikais ir išaugome į stiprius, sveikus žmones.

Sveikų moterų išauklėjimas yra labai svarbu mūsų tautai. Nes, iš sveikų, stiprių motinų gema sveiki kūdikiai. Tik sveikos motinos išauklėja sveikus, dailius vaikus. Tat, *merginos ir motinos branginkite ir saugokite savo sveikatą.*

Sveiki vaikai yra didžiausia tautos nuosavybė.

Kad kūnas būtų sveikas, reikia mokėti gerai jį prižiūrėti. Reikia iš pat mažens tiesiai vaikščioti, tiesiai stovėti, tiesiai sėdėti. Iš pat mažens jauni greit išmoksta arba tiesiai save valdyti, arba

priešingai kiton pusėn, kas gadina jų gražią išvaizdą bei eiseną.

Ypatingai jaunos mergaitės turi saugotis nuo kreivos ir nedailios kūno pozicijos. Suaugę kaulai į nesveiką formą labai kenkia sveikatai; tas kenkia ir būsimų vaikų sveikatai.

Dabar pažiūrėkime, kaip mes galime žinoti, ar tiesiai, gerai save laikome.

Paimkite storą siūlą ar ploną virvutę, prispauskite prie galvos viršugalvio ties ausimi ir leiskite virvutę šonu paliai save iki žemės. Žiūrėkite prieš didelį, pailgą veidrodį, kad virvutė siektų petį, klūbą, kelią ir vidurį kojos. Jei tų kūno dalių nesiekia, aišku, kaip kurios kūno dalys bus iškrypusios. Tada visomis jėgomis mėginkime atitaisyti tas nedailias, iškraipytas vietas.

Gyvenimas yra žiaurus ir skaudus. Nėra pasigailėjimo silpniems ir nesveikiems. Tat stengkimės save išauklėti sveikais ir stipriais, užsilaikant save geroje sveikatoje, vaikus auginant kuosveikiausiais, kad ir jie įgytų mūsų protėvių sveikatą.

Daugelis mūsų esame sveikos, tik, dėja, nemokame tos sveikatos branginti, ją užlaikyti. Visokiais pražengimais prieš gamtą ją prarandame.

Moterys ir merginos, dabokite savo ir savo vaikų sveikatą, o būsite linksmos ir laimingos.

PATENTUOTI VAISTAI.

Tikrai kalbant, nėra teisingų patentuotų vaistų, viena, dėlto, kad labai maža tam panašios rūšies vais-

Kiekviena Narė -- Po Viena Nauja Narė

tų tegali būti patentuojami, ir kita, kad tas, kuris juos parduoda, visai nemėgsta atvirumo. Paslaptis jam daug padeda. Koks nors dalykas, kuri norima užpatentuoti, turi būti naujas ir naudingas, bet patentų įstatymo reikalavimas išskiria patentuotus vaistus. Patentuotų vaistų pardavėjas sumaišo kokių nors žolių, pavadina gražiu vardu ir tuo vardu gauna prekybos ženklą. Tas prekybos ženklas jam duoda monopolį ir nedaroma jokių varžymų kaslink produkto sudėties; gaunant patentą, iš jo nereikalaujama jokios informacijos apie jo sudėtį.

Žmogus atsikelia rytmetį ir nesi-
jaučia sveikas. Greičiausiai jam užėina
koks negerumas, kuris, ar jis darys ką,
ar ne, už poros dienų pats pranyks.
Skaitydamas laikraštį, žmogus randa
skelbimą, kuriame išdėstyta visi simpto-
mai, tokie pat kaip ir jo. Tame skelbime
užtikrina, kad jį išgydys tokie ir tokie
vaistai. Važiuodamas į darbą jis nusi-
perkia tų vaistų. Už dienos, kitos, jis
vėl sveikas — kaip būtų buvęs ir be tų
vaistų — ir pilnai įsitikina, kad jis pa-
sveiko nuo vaistų. Mes labai greitai
atiduodame kreditą dirbtinėms agen-
tūroms už visas sekmes, kurios tikrai
yra naturalės. Tas, kuris parduoda
drabužius, skaito gamtą priešų. Nusidė-
vėjimas ir suplyšimas visuomet jam
priešinasi. Vienok tas, kuris parduoda
vaistus, gamtą turi save už pagelbinin-
kę. Žmogaus kūnas, bile kokioje ligoje,
didžiumoje atsitikimų, yra palinkęs
prie sveikumo, bet gamta už tai mažai
tegauna kredito.

Būdai vartojami patentuotams vai-
stams parduoti žmonėms nėra girtini.
Garsinti taip, kad iš menkų nesmagu-

mų padaryti didžiausias ligas, priversti
sveikus manyti, kad jie yra serganti
ir sergančius manyti, kad jie yra di-
žiausiais ligoniais, vientik kad privertus
juos pirkti vaistus ir pilti sau į gerkles,
yra prasižengimas prieš visuomenę. Bet
tuomi principu šandie parduodami vi-
si patentuoti vaistai Tūkstančiai dolie-
rių kasmet niekais išleidžiami tų, kurie
tiki į tuos skelbimus. Skelbimai, kurie
žada išgydyti džiovą, ištraukia iš žmo-
nių nuo \$15,000,000 iki \$25,000,000 kas-
met ir tai tik viena iš ligų, kuriuos pa-
tentuoti vaistą garantuoja išgydyti.

MOTERIS — LAKŪNĖS SKRIDI- MO REKORDAS.

Jauna Naujosios Zelandijos lakū-
nė Džian Beten sumušė pasaulinį skri-
dimo rekordą, skridama maršrutu An-
glija — Australija. Nelengvai Beten te-
ko jos laimėjimas. Savo rekordą ji su-
mušė po kelių kankinančių bandymų,
kurių metu nekartą teko būti per plau-
ką nuo mirties.

1933 metais balandžio mėnesį Be-
ten turi mesti skristi į Indiją, baisios
smėlio audros metu, bet nepripažino sa-
ve nugalėta, grįžo Anglijon, ir balan-
džio 20 dieną šiais metais antrą kartą
išskrido. Sao Paulo jos aparatas užkliū-
vo už radio antenos, propeleris sulūžo
Teko pradėti skridimą iš naujo. Trečią
kartą lakūnė iškilo gegužės 8 dieną.
Sustodama Marselyje, Romoje, Atėnuo-
se, Damaske, Kalkutoje, Singapure, Ba-
tavijoje, ir pagaliau, Port Darkine. Jis
padengė visą atstumą tarp Anglijos
ir Australijos per 16 dienų, 3-mis die-
nomis tuo būdu sumušusi ankstybesnį
Emi Mollison rekordą.

Aušros Vartai Vilniuje

Visa Lietuva išsiilgusi Vilniaus. Ten yra stebuklingasis Aušros Vartų Švč. Panelės Marijos paveikslas. Iš visos Lietuvos šimtai maldininkų skubėdavo į Vilnių pas gailestingąją Nekaltai Pradėtąją Švč. Dievo Motiną Mariją. Ji pasirinko Aušros Vartus ir iš ten teikia gausių malonių. Suprantama, kodėl mūsų širdys veržiasi Vilniun.

Pereitais metais Vilniaus spaudoje (Dz. Wil. 309, 310, 311 ir 312 nr.) tilpo D-ro Močislovo Skrudlik moksliniai rašytas straipsnis apie stebuklingąją Aušros Vartų Švč. Mergelės paveikslą. Kadangi jis iškelia naujų davinų, visiems lietuviams yra svarbu žinoti to stebuklingojo praeitis, paduodame svarbesnes straipsnio vietas.

D-ras Skrudlik sako, jog Marijos paveikslo nėra tai fotografiniai Marijos veido atvaizdai, bet jie siekia gilesnės minties. Katal. Bažnyčia moko apie Mariją, koks buvo jos vaidmuo žmonių atpirkimo darbe. Ir Švč. Mergelės Marijos atvaizdai nenuotolo nuo Bažnyčios mokslo, nors įvairiais laikotarpiais įvairiai pavaizduota Švč. Marija. Esamieji paveikslo — tai buvusiųjų atvaizdų nauja išraiška, paliekant juose tą pačią tikišią mintį.

Aušros Vartų paveikslo p. adinis atvaizdas siekia VIII — IX amžiaus. Padavimas tvirtina, jog visi šie paveikslo yra tikri Marijos veido bruožų atvaizdai. Kai kurie sekė piešdami šv. Luko Evangelisto paliktuoju paveikslu, kiti — Jos stebuklingu atvaizdu Lyddos šventovėje. Yra tvirtinama, jog Kristui įžengus į dangų, tikintieji įkūrė Palestinoje šventovę. Į jos pašventimo iškilmes paprašė atvykti Svč. Dievo Motiną Mariją. Ji atėjusi iš Jeruzalės. Iš kelionės buvo pavargusi. Besimelsdama pasirėmusi į šventovės atramą —

pilorių ir toj pat valandoje ant to stulpo stebuklingai atsimušę Švč. Marijos veido bruožai. Tai buvęs ne žmogaus ranka darytas paveikslas. Netikintieji žydai, vėliau ir Julijonas Apostata veltui stengėsi tąjį paveikslą panaikinti. Jis ten pasilikęs. Konstantinopolio patriarkas Germanas pasiuntė į Lyddą piešėjus, kad jie iš ten esamo paveikslo padarytų jo tikrą nuorašą, kitą paveikslą. Šį paveikslą patriarkas padavanojęs Švč. Mergelės Marijos bažnyčiai Konstantinopolyje. Toji bažnyčia buvo prie aikštės, kur ėjo vario prekyba. Užtat bažnyčia ir joje Švč. Marijos paveikslas pradėta vadinti Chalkoprati. Vėliau Chalkopratijs vardas imta vadinti ir Švč. Panelės atvaizdas Lyddoje. Kai iš naujo Konstantinopoly kilo paveikslų naikinimo ligamania, patriarkas Germanas jį pasiuntė į Rymą. Nurimus laikams, tas paveikslas buvo grąžintas į tą patį bažnyčią.

Kas įvyko su paveikslu Lyddoje — nieks nieko nežino. Toje vietoje yra daug gyventojų ir neglima daryti kasinėjimų.

Iš esamo Chalkopratijs šventovės paveikslo padaryta daug kopijų. Jie paplito Italijoje, Rusijoje, Vokietijoje, Ispanijoje, Lenkijoje, Lietuvoje. Seniausioji užsilikusi kopija esanti Seserų Klarisčių vienuolyne šv. Andriejaus bažnyčioje, Krokuvoje. Aušros Vartų Švč. P. Marijos paveikslas vaizduoja Švč. Dievo Motiną palenkusią galvą į dešinę pusę, sudėjusią maldingai rankas ir besimeldžiančią. Aiškiai matyti veido puse ir dešiniojo dalis. Ji meldžiasi. Prašo savo Sūnaus žmonėms malonių. Ir tikrai, Aušros Vartuose seniau buvo ir Išganytojo paveikslas. Jis kabojo Šorinėje koplyčios sienoje. Dabar tas Išganytojo

paveikslas yra Vilniaus katedros prieangyje.

Kada ir kas nupiešė?

Einant nedrąšiomis baroko stiliaus linijomis, sprendžiama, jog Aušros Vartų Švč. Panelės Marijos paveikslas padarytas apie 1600 — 1660 metus Krokuvoje artisto Luko ranka. Iš ten tais laikais plito po visą Lietuvą — Lenkijos respubliką Švč. Marijos paveikslai.

Aušros Vartų Švč. P. Marijos veido bruožai esą tikras atvaizdas Chalkoprattijos paveikslo, o anas — yra tikras Lyddos paveikslo nuorašas. Tuo būdu Aušros Vartų Švč. P. Marijos paveikslas duoda tikrą supratimą, kaip atrodė žemiškas Dievo Motinos veidas. O jis taip švelnus, patraukiantis, malonus. Ji — Nekaltai Pradėtoji ir kartu Dievo Motina, nuolankiai maldauja pasaulio Atpirkėjo, savo Dieviškojo Sūnaus žmonėms malonių, nes Ji — nusidėjėlių Priešaga.

Stebūklais ir nepaprastomis malonėmis Aušros Vartuose, Žemaičių Kalvarijoje, Šiluvoje, Pažaislyje ir kitur Švč. Marija atsimoka Lietuvai už mūsų meilę, pagarbą ir prisirišimą. Mylėkime Švč. Mariją ir per Ją aukokime Jėzui savo dienų darbus. K. M. ("Š")

Lietuvaitė keliauja po pasaulį

Vilkaviškio apskrityje, G'žų valsčiuje, Šilkalnio kaime gyvena Marija Antanavičiūtė. Kaip daugelis anuo laikų Lietuvos gyventojų, taip ir Antanavičiūtė sumanė laimės ieškoti ir 1927 metais ji išvažiavo į Braziliją. Tačiau čia radusi tuos pačius vargus, kaip ir visur nusivylė tariama Brazilijos laime, ir sumanė sau laimės ieškoti plačiame pasaulyje.

(1930 metais Antanavičiūtė iš Bra-

zilijos išsileido į didelę kelionę apie pasaulį. Nuo tada ligi šiol ji apkeliauja Braziliją, Urugvajų, Čilę, Boliviją, Perų, Kolumbija, Ekvadora, Venecuelą, Salas, Trinidadą, Martiniką, Koloną ir toliau Panamą, Kostariką, Nikaragvą, Meksiką, Portugaliją, Ispaniją, Prancūziją, Belgiją, Latviją, Estiją, Suomiją, ir dabar vieši savo gimtoje šalyje Lietuvoje.

Su savim pasaulinė keliauninkė nešasi parašų knygą, kurioje pasirašę Ekvadoro prezidentas, Panamos prezidentas, Čilės Prezidentas, Bolivijos "Junta Militar" vadas ir kiti. Ekvadoro prezidentas Antanavičiūtę ir jos asmenyje Lietuvą, kuriai reiškia didžiausios simpatijos, labai nuoširdžiai priėmė ir drauge nusifotografavo. Belgijos karalius Antanavičiūtės kelionei paaukojo net 400 frankų.

Antanavičiūtei keliaujant teko pergyventi sunkių valandų ir pavojų. Ją pereinant iš Argentinos į Čilę užpuolė plėšikai, bet ji vieną plėšiką nušovė, o kitus du sužeidė ir pristatė Čilės karo valdžiai, kuri plėšikus sušaudė. Pragyvenimą Antanavičiūtė užsidirbusi savo prakalbomis, gatvėse, aikštėse, kino teatruose ir t. t. ir taip pat pardavinėdama savo atvaizdus. Ji pati sako, kad medžiagiškai galėjusi lengvai verstis, nes visur ir visų buvo remiama ir užjaučiama.

Dabar Antanavičiūtė irgi norėtų dar toliau keliauti, tačiau pačiai pradžiai jai trūksta pinigų. Norėdama jų gauti, keliauninkė sutinka parduoti parašų knygą.

Tai jau nepirma lietuvaitė, kuri keliauja aplink pasaulį. Tačiau Antanavičiūtė iš jų visų apėjo daugiausiai ir turėjo daugiausiai nuotykių. Iš vyrų jau gal koks desėtkas keliauja aplink pasaulį. Tsb.

PASTABĖLĖS

Jau praslinko trys mėnesiai, kai prasidėjo mūsų darbymetė — vėjus. Kol-kas iš kaikurių kuopų mažai teturi-me žinių apie vėjus sekmes. Taip pat negirdėt, ar kiekviena kuopa svarsto ir turi mintyje, kaip naudingiau pasidar-bavus savo organizacijai, kaip padarius ši vėjų sekmingesnį. Gal visos laukia patogesnio laiko, laukia raginimų?

Belaukiant geresnių progų ir ra-ginimų ir pats darbas lieka nejudomas, jokių sekmių organizacija iš to nesusilaukia.

Taigi, kiekvienos kuopos, kiekvie-no apskrities ir kiekvienos Moterų Są-jungos narės šventa pareiga yra, va-jų paskelbus, stoti į organizacijos plė-timo darbą, būti organizatore, agitato-re ir nelaukti, kad kitos mus ragintų. Raginamas darbas kai kam laikada ne-labai yra malonus.

Rugpiūčio 26d., kaip jau buvo rašyta, įvyko graži puota M. S. Centro raštininkei M. Vaičiūnienei pagerbti. Į pagerbtuves buvo atvykę svečių iš De-troit, būtent: Centro Valdybos narės: Pirmininkė M. Čižauskienė su savo vyru ir Iždo Globėja E. Paurazienė.

Ta pačia proga buvo sušauktas pas daktarę-kvotėją L. Šlakienę M. S. Centro Valdybos susirinkimas, kuria-me apkalbėta eilė svarbių Moterų Są-jungos reikalų, be to, mūsų daktarė visoms parodė nuoširdų svetingumą — vaišingumą.

E. Paurazienės atsilankymo tik-slas buvo patikrinti M. Sąjungos Cen-tro knygas.

Rugpiūčio mėn., Clevelande, Ohio, įvyko Katalikų Federacijos Kongresas, kuris buvo begalo įspūdingas. Daly-

vavo net vietos vyskupai. Vyskupas J. Shrembs atidarant kongreso laikė pontifikales Šv. Mišias ir pasakė gra-žų pamokslą.

Vakare iškilmingam bankiete da-lyvavo vyskupas sufraganas McFadden.

Antrą seimo dieną buvo atskiri vyrams ir moterims posėdžiai.

Moterų posėdžiui pirmininkavo Ona Michelich. Klausimą "Moterys ir tautinis jaunuomenės auklėjimas" gra-žiai referavo Kotrina Račkienė. Kore-feravo "M. D" redaktorė S. Sakalienė ir Albina Poškienė.

Kalbėtojų kalbose paliestas šių dienų jaunimo auklėjimas ir palaiky-mo jo nuo ištautėjimo klausimas. Be to, raginta katalikės moterys organizuo-tis Moterų Sąjungon. Taip pat priimtos kelios rezoliucijos.

Viską trumpai suminėjus, reikia pasidžiaugti mūsų Federacijos veikla ir palinkėti įvykdyti visus kongrese užbrėžtus pasiryžimus.

Toliau tenka konstatuoti faktas, kad ir mūsų, moterų katalikių, veikla kas kart labiau kyla. O tai dėlto, kad susilaukiame į savo tarpą daugiau jė-gų, daugiau veikėjų. Kad ir Clevelan-diečių tarpe mes turime moterį, kuri jau daug kartų yra lošusi, ir dabar lošia, vadovaujamą rolę visuomeninia-me veikime. Jau nuo senų laikų Ona Michelich yra nuveikus tai, ko nei vie-nas, kitas nebūtų pajėgęs atlikti. Fe-deracijos Kongreso priruošimo darbas ir vadovybė teko mūsų sumaningai veikėjai O. Michelich. Ji visur mokėjo priėti, ji visus sužavėjo.

Antrą pajėgą moterų tarpe mes su-silaukėme Kotrinos Račkienės asmeny-je. P. Račkienė visame taip orientuo-jasi, kad laikada ir mūsų vyrai vei-kėjai nesugeba to padaryti. Be to, ji gera kalbėtoja, publicistė.

Katalikės Moterys | Moterų Organizacija!

Reikia džiaugtis jomis, nes abi sąjungietės.

Kas nežino Chicagos visuomenės veikėjų J. E. Mickeliūnų? Nėra Chicagoje didesnio darbo, kur būtų buvę apseita be Juozo Mickeliūno. Įvairiose komisijose jis visuomet aktyviai dalyvauja. Gi Elena Mickeliūnienė yra daug dirbusi, ir dirba, Moterų Sąjungoje. 67 kuopoje ypatingai yra daug širdies įdėjusi. Ji yra tos kuopos organizatorė, buvo pirmininkė, o dabar raštininkauja.

Rugsėjo 8 d., jų 10 metų vedybinių gyvenimo sukakties progą, jų pačių namuose artimųjų draugų-draugių buvo suruošta pagerbtuvų puota. Susirinkusieji pareiškė gražių linkėjimų ir įteikė dovaną.

Linkime jiems daug panašių sukaktuvių sulaukti ir, ypat. ngai, nekuomet nepailsti mūsų viešame veikime.

Ši mėnesį į Ameriką iš Lietuvos atvyko brangus svečias vyskupas Teofilus Matulionis, kuris ilgą laiką buvo Rusijos bolševikų kankinamas ištremimo vietose ir sunkių darbų kalėjimuose. Prieš metus jis grįžo į Lietuvą su devyniais kitais kunigais, liguistas, suvargęs, apdrėkęs. Gerb. svečias žada ilgesnį laiką Amerikoje pavišėti ir duoti eilę paskaitų po lietuvių kolonijas. Laikinais apsisistojo pas Tėvus Marijonus Marijanapoly

33 metų visuomeninio darbo jubilėjaus proga, M. Sąjungos Centro pirm. M. Čižauskienė Lietuvos Katalikių Moterų Dr-jos apdovanota gražia

“Tiesos ir meilės tarnyboje” knyga (Draugijos istorija). Knygoje pasirašė visa L. K. M. Dr-jos Centro Valdyba: M. Draugelytė-Galdkienė, Fr. Pikčilingienė, Dr. V. Karvelienė, A. Milčienė, O. Vaitenytė, O. Beleckienė-Gaigalaitė ir A. Sereikytė.

Tokia pat knyga apdovanota ir mūsų Centro Rašt. M. Vaičiūnienė 14 metų raštininkavimo Moterų Sąjungai proga. Į kitą numerį įdėsime sveikintimo tekstą.

Italijos diktatorius Musolini įveda naują krašte tvarką, būtent kad visos jaunos merginos moterys turi būti atleistos ir įvairių krašto pramonė darbų. Visos merginos turinčios susirasti vyrus ir šeiminkauti namie. Spaudžiami ir nevedę vyrai. Nevedusieji negaus jokio valstybinio darbo. Žodžiu, Musulinio obalsis yra: moterims vieta — namai.

Ši mėnesį vienas “Moterų Dirvos” bendradarbių kun. Pranciškus Vaitukaitis, lietuvių Šv. Juozapo parap., Chicago, Ill., klebonas, šventė 20 metų literatinio darbo sukaktį. Jubiliatui pagerbti buvo suruoštas bankietas.

Saryšy su nužudymu 11 metų mergaitės Lillian Gallagher, Detroit, Mich., bus išleistas ordinansas, kuris draus jaunesnėms kai 17 metų mergaitėms vaikščioti po namus pardavinėjant įvairius daiktus arba renkant žurnalams prenumeratas.

Lietuvos Katalikių Moterų Dr-jos Kupiškio skyrius pagarsėjo Lietuvoj senoviškomis vestuvėmis, kurias vaidi-

na vyrai ir moterys įvairaus amžiaus pasipuošę senovės kaimiečių rūbais. Vestuvių (vaidinimo) pasižiūrėti susirenka daug publikos.

Rugsėjo 16 d. kun. J. J. Valantiejus, Šv. Juozapo parapijos, Waterbury, Conn., klebonas šventė 20 m. kunigystės jubiliejų; sykiu paminėta 15 m. klebonavimo toji parapija ir parapijos 40 metų sukaktys.

Nesenai Bazely, Šveicarijoje, Elizabetho Illwegor šventė 50 m. gimimo Jubiliejų. Šveicarų Moterų Sąjungai ji vadovavo 9 metus. Yra gabi organizatorė ir visuomenininkė.

Meksikietė Leandra Chairez, gyvenanti Kalifornijoje savo 121 metų amžiaus sukaktį paminėjo šoku — meksikonišku valcu. Senelė pasakoja neturėjusi jokių receptų ilgam savo amžiui.

Rugsėjo 30 d., Marijos kalneliuose, Hinsdale, Ill., didelėmis iškilėmis įvyko atidarymas pirmos lietuvių kunigų seminarijos Amerikoje.

Čekoslovakijoje nesenai mirė eidama 90 metus garsi rusų aristokratų kilmės socialistė - revoliucionierė K. Breškovskaja.

Šįmet Lietuvoje iškilmingai švęsta pirmojo ir dabartinio Lietuvos prezidento A. Smetonos 60 m. amžiaus sukaktis.

Kompoz. A. S. Pocius Lietuvos Vyriausybės apdovanotas 3-jo laipsnio D. L. R. K. Gedimino ordinu.

Rugsėjo 9 d. Kaune mirė kompoz. J. Naujalis, Lietuvos muzikos tėvas.

Mūsų Vajus Ir Dovanos

Daug sąjungiečių, gal, dar nežino, kad, dirbant organizacijai, įrašinėjant naujas nares, galima sykiu ir sau padirbėti.

Kam nėra pravartu užsidirbti keletą centų? Taigi, sąjungietės įsidėmėkitė, kad per vajų, kuri narė įrašys nemažiau dvidešimts penkias nares prieš pašėpos ir pomirtinės skyriaus, gaus iš centro dovanų \$10.00.

Antra narė daugiausiai prirašiusi narių gaus antrą dovaną — \$5.00.

Be to, už prirašymą naujų į pašėpos skyrių, narė, kuri įrašo gauna už kiekvienos narės įrašymą po 50 centų. Tuos pinigus išmoka kuopa nuo naujos narės įstojimo mokesčių.

Ši puiki proga kiekvienai sąjungietei prieinama, tik reikia padirbėti.

Šiuo tarpu, tiesa, eina ir kitų organizacijų naujų narių vajai. Varoma agitacija, kad laimėjus kuodaugiausiai naujų narių. Gi mes, brangiosios sesės sąjungietės, turėdamos šią vienintelę moterų organizaciją turime dėti savo jėgas, kad padidinus jos eiles, kad ją praplėtus kuoplačiausia. Tatai nebijo kime pakalbinti tas sesutes prirašyti prieš Sąjungos, kurios dar nepriklauso. Taip pat nepatingėkime nuvažiuoti ir į tas kolonijas, kur dar kuopos nėra ir dėkime pastangų, kad sutvėrus kuopą. Mums tas nebus sunku įvykdyti, jei tik turėsime gerų norų ir pasiryžimo.

Turėdamos omeny Sąjungos augimą ir, kad tas auginimas priklauso nuo mūsų pačių, nors per šį vajų pašėpsime daugiau laiko savajai organizacijai auginti.

Viešas Paklausimas ir Pareikalavimas

Šiuomi laikau už pareigą viešai per "M. D." paklausti B. Bitautienės, kaipo M. S. 1-mos kp., Chicago, Ill., pirmininkės dėl kokios priežasties 1933 m. tapo prašinta iš 1-mos kuopos narė Pulcherija Vaičekauskienė.

Šiuo reikalu buvo paduotas skundas Moterų Sąjungos 16 seimui, She-nandoah, Pa. Seimas išrinko tam tikrą komisiją reikalui ištirti.

Man patekus į skundų komisiją, tenka pirmiausiai susirašinėti, nes skundai pirmiausiai į mano rankas patenka Rugspiūčio 29 d., š. m., rašiau registruotą laišką B. Bitautienei reikalau-dama atsakymo, dėl kokios priežasties minėtoji narė tapo prašinta iš 1-mos kp. Nesulaukus atsakymo laišku, esu priversta daryti viešą paklausimą, nes turiu pildyti seimo užlėtas man pareigas.

Šiuomi reikalauju, kad nevēliau kaip iki Lapkričio mėnesio pabaigos šių metų, būtų gautas atsakymas, nes iki Naujų Metų reikia dalykas baigti.

Turiu pasidžiaugti, kad iki šiol neteko gauti skundų nei iš vienos kuopos. Vien tik šis skundas dėl 1-mos kp., Chicago, Ill., pasielgimo, velkas ir velkas.

Tikėdama sulaukti greitą atsakymą, iš kurio bus sudarytas raportas būsimam seimui, lieku,

Su tikra pagarba

B. Mičiūnienė,

Skundų Komisija Narė.

Rugsėjo 27 d., 1934 m.

— New Jersey vals. istorijoje pirmą syk advokatų sąjungos valdybon išrinkta moteris — p-lė Emma E. Dillon.

Rezoliucija

(Priimta šių metų Federacijos Kongrese, Moterų sekcijos posėdy.)

Moterys, susirinkusios į atskirą posėdį Federacijos 24 kongrese, pasiklausiusios referato apie moterų vaidmenį jaunimo auklėjimo darbe ir tą klausimą nuodugnai išdiskusavusios, aiškiai suprato gyvą reikalą per spaudą, paskaitomis, prakalbomis ir kitokiomis galimomis priemonėmis nurodyti Amerikos lietuvaitėms tą didelę atsakomybę, kokią jos neša jaunimo auklėjimo, religijos ir lietuviybės palaikymo žvilgsniais. Atsižvelgus į tai, kad tik šviesi, sąmoninga katalikė ir lietuvi tegali duoti savo vaikams tokį gyvenimo pagrindą, kurio laikantis jie išliks sveiki kūnu ir dvasia ir jokios gyvenimo audros jų negalės parblokti, dėl to kongresas ragina lietuvaites organizuotis, spiesti prie Moterų Sąjungos, nes nuo jų daug pareina šio krašto lietuvių tautinis likimas.

Kongrese atstovės, susirinkusios į savo atskirą posėdį, užprotestuoja prieš visokius gražuolių kontestus, kuriuose įžeidžiama moters asmenybė.

— Už interpretavimą Milton'o "The Blind Poet" (Aklasis Poetas) Elenorai Brown iš Dayton, O., aklajai Columbia universitetas suteikė Filosofijos Daktaro laipsnį. Ji apako būdama 11 m. Dabar 46 m. amž.

— Emilija Roembling Cadwallader iš Philadelphia, Pa., yra savininkė didžiausios Amerikoje jachtos, kuri turi 408 pėdas ilgio ir 4,646 tonų talpos.

L. R. K. Vargonininkų Sąjunga pradėjo leisti mimeografu spausdinamą mėnesinį laikraštį "Vargonininkų Žinios".

Iš Centro Raštinės

MOTERŲ SAJUNGOS CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Posėdis įvyko Rugpiūčio 29 d., 1934, antrą valandą popiet, M. Sąjungos daktarės — kvotėjos Zuzanos Šlakienės rezidencijoje, 6733 Crandon Ave., Chicago, Ill.

Susirinkimą atidarė Centro Pirm. M. Čižauskienė. Dalyvavo šios Centro valdybos narės: M. Čižauskienė — pirm., M. Vaičiūnienė — rašt., H. Čepulienė — išdin., S. Paurazienė — išdo globėja, S. Sakalienė — redaktorė, Z. Šlakienė — centro gydytoją kvotėja.

1) Centro Pirm. M. Čižauskienė daro pranešimą, kad ši susirinkimą šaukė kaippo metinį Centro Valdybos posėdį.

2) Kadangi Centro Rašt. neturėjo su savim praeito posėdžio užrašų, todėl svarstyta kas buvo atsiminta iš praeito posėdžio.

3) E. Paurazienė įneša ir dr. Šlakienė paremia, kad būtų nupirktas tam tikra knyga ir kad ateity būtų įtraukti visi Centro Valdybos posėdžių užrašai. Vienbalsiai priimta.

4) Svarstoma apie paskolas:

a) Marozų morgičius atnaujintas dviems metams; nuošimčiai iki šiol užmokėti.

b) Rašinskų ir Žagūnų nuošimčiai regulariai mokami.

c) Vaičiūnų morgičius buvo užsiėmęs ir apie tai plačiai kalbėta praėjusio posėdy. Vaičiūnienė užklausė, ką posėdis darys, kada yra pasilikę su nuošimčiais. Nutarta paskolą atnaujinti ir kad stengtųs mokėti nors po truputį nuošimčius. Išd. H. Čepulienė praneša, kad jau moka po truputį.

Pirm. praneša, kad ji taip pat pastebėjo tai atskaitoj. Prie dirbimo popierių įgaliotos R. Mazeliauskienė ir H. Čepulienė.

d) Raders namo dalykas baigtas. Namas dabar priklauso organizacijai. Išd. ir Rašt. daro pranešimą, kad namas iš vidaus atremontuotas, kad remontas kainavo virš 90 dol., taip pat, kad namas labai apleistas iš lauko pusės ir randauninkai reikalauja remonto. Visas darbas ir medžiaga kainuos \$47.50.

E. Paurazienė įneša, R. Mazeliauskienė paremia įgalioti Raštininkę ir Išdininkę rūpintis tuo dalyku. Vienbalsiai priimta.

e) Lasso morgičius atnaujintas dviems metams; buvo pasilikę su takais ir nuošimčiais. Kito išėjimo nebuvė, kaip ant užsilikusių nuošimčių ir kitų skolų padaryti Junior Morgičio Notą, sulig kurios turi mokėti į mėnesį 20 dol. Dalykas baigtas.

f) Gasiūnai yra pasilikę su nuošimčiais už visus metus.

g) Peoples Furniture Co. morgičius buvo išsiėmęs, bet reikėjo taikytis sulig didžiūmos morgėholderių. E. Paurazienė įneša, S. Sakalienė paremia Peoples Furniture Co. paskolą palginti. Vienbalsiai priimta.

h) Wegzon namas forklozuotas, bet dalykas iki šiol nėra baigtas. Palikta Centro pirm. rūpintis tuo dalyku.

5 Centro Pirm. daro paklausimą, kaip dalykas buvo baigtas su O. Kiriėnės išsireikimu 16 seime apie seserų Kazimieriečių nuošimčius. M. Vaičiūnienė aiškina, kad dalykas buvo ištirtas. Pirm. M. Čižauskienė pastebi, kad, sulig seimo nutarimo, turi būti da-

lykas ištirtas ir paskelbtas "Moterų Dirvoj". H. Čepulienė praneša, kad jina buvo išrinkta nuvažiuoti pas seseris Kazimierietes dalykui ištirti. Ji gavusi nuo seserų laišką, kuriame sužymėta, kada ir kiek mokėta ir kad sutinka su Centro Raštininkės knygomis. Centro Pirm. įneša laišką paskelbti "Moterų Dirvoj" su padarytomis ištraukomis iš Centro knygų; kad visą tai tilptų ir Centro Rašt. atskaitoj. Įnešimą paremia E. Paurazienė, kuri pastebi, kad tokis išsireiškimas įnešė daug nesusipratimo. Vienbalsi i priimta.

6) Centro Pirm. M. Čižauskienė praneša, kad narės Mine'gienės dalykas iki šiol nėra baigtas; kad Centro R št. ir Direktorė R. Mazeliauskienė dalyką užbaigtų. Vienbalsiai priimta.

7) Ilgai kalbėta apie mūsų vajų. M. Vaičiūnienė įneša ir S. Sakalienė paremia, kad Sąjungos Direktorės daugiau susirūpintų vajuos reikalais. M. Čižauskienė pageidauja, kad Direktorių pirmininkė, be atidėliojimo, susirašintų su kitomis Direktorėmis, kokius planus turi pagaminusios dėl vajuos. R. Mazeliauskienė apsiima, bet į talką prašo E. Paurazienę. Centro Pirm. ragina, kad visos narės imtų darbo, prirašintų naujų narių, kad kuopos ir apskričiai rodytų daugiau veikimo, kad kiekviena Centro Valdybos narių būtų prie darbo. Centro Valdyba pasižada dirbti, kiek galės.

8) Skaityta M. Čižauskienės gautas laiškas nuo kelių morgičininkų kad būtų numazintas nuošimtis. Dalykas paliktas sekančiam seimui.

9) Centro Pirm. praneša, kad gavo nuo Vice-Pirm. V. Petrošienės rezignaciją. Priežastis — persikėlimas gyventi Michigan vals. Centro Pirm. pageidauja, kad jos vieton būtų paskirta kita Vice-Pirm. Chicagoj. Plačiai apie

tai kalbėta ir kadangi konstitucijoje nėra nurodyta, ką daryti tokiam atsitikime, dalykas paliktas iki Seimo. Reikale, Centro Pirm. M. Čižauskienė įgalios bile Centro Valdybos narę šaukti susirinkimą.

10) Centro daktarė - kvotėja nusiskundė apie ligonių tvarką ir blankas. Peržiūrėjus keletą blankų, pasidarė nuostabu visai Valdybai, kad kaikuriuos narės serga visai paprastomis ligomis po keturis ir penkis mėnesius. Perskaityta daug pasiūlymų apie ligas ir konstitucijos pataisas. Dr. Šlakenė praneša, tą visą jau yra sutvarkius ir senai pasiuntus Konstitucijos Taisymo Komisijai, nes, sulig 16 seimo nutarimo, kiekviena kuopa bei apskritis turėjo peržiūrėti mūsų konstituciją ir, jeigu kuri narė turi rimtą pataisymą, kad bėgyje šešių mėnesių praneštų Konstitucijos Taisymo Komisijai.

12) Kadangi susirinkime dalyvavo Iždo Globėja E. Paurazienė, Pirm. paklausė apie knygų raportą. E. Paurazienė daro pranešimą, kad darbas nėra baigtas ir raporto negali išduoti.

13) Nesant daugiau reikalų susirinkimą uždarė Centro Pirm. M. Čižauskienė, 5 val. vakare.

Centro Pirm. *Marijona Čižauskienė*
Centro Rašt. *Marijona Vaičiūnienė*

Pagerbė šventąją. Šiemet suėjo 90 metų nuo gimimo Šv. Bernadėtos, kuriai apsireiškė Šv. Pana Marija. Tą progą Paryžiaus Kardinolas Verdier, 40 arkivyskupų ir vyskupų ir 40,000 iš visų Prancūzijos kraštų buvo nuvykę į Neversiečių seserų vienuolyną pagerbti šventąją.

Rugsėjo mėnesyje lenkai okupuotame Vilniaus krašte uždarė 10 lietuvių "Ryto" draugijos mokyklų.

Kas Sąjungiečių Veikiama

MOT. SĄJUNGOS 29 KP. VEIKLA

Brooklyn, N. Y. — M. Są-gos 29 kp. susirinkimas įvyko Rugs. 19 d. Padaryta visa eilė naudingų nutarimų ateities darbuotei. Kuopon prisirašė nauja narė J. Mickevičienė.

Visos sąjungietės energingai ruošiasi prie bunco ir card party, kuri įvyks Spalių 21 d., 5 val. vak., Apr. Pan. Šv. parap. svetainėj. Pelnas eis parapijai. Įžanga 35c. Bus ir šokiai.

Smagu buvo girdėti, kad pačios nutarės, be raginimo, pasižadėjo paaukoti valgių ir dovanų.

Rugs. 12 d. kuopa buvo surengus savo narei ir jos vyrui U. J. Čižauskams 25 metų vedybinio gyvenimo paminėjimą jų pačių namuose.

Per vakarienę kp. pirm. U. Mikulskienė, kuopos vardu, įteikė dovaną, linkėdama viso gero jų gyvenime. Buvo susirinkęs gražus būrelis sąjungiečių; visos linkėjo ilgiausių metų.

Baigiant vakarienę, U. Čižauskienė dėkojo visoms sąjungietėms už surengimą netikėto paminėjimo.

Sąjungietė

SEKMINGAS PIRMAS ŠIŲ METŲ KUOPOS VAKARAS

Detroit, Mich. — Rugsėjo 27 d., Moterų Sąjungos 54 kuopa buvo surengus bunco ir pinoklio vakarą, kuris gerai pavyko. Orui atšalus, žmonės mėgsta susirinkti ir linksmai laiką praleisti, o ypač kaip Moterų Sąjungos kuopa ką rengia.

Darbščios mūsų kuopos veikėjos buvo tam vakarui įdėjusios daug pastangų; sugebėjo sukviesti gražų būrį svečių. Už tai rengimo komisijai: O.

Banionienei, A. Gustaitienei nuoširdus ačiū.

Gražių dovanų aukėjo sąjungietės: M. Vaičiūnienė ir A. Blazevičienė. Dovanas laimėjo: V. Jurgutienė, A. Zabalavičienė ir Barzdienė. Visos buvo patenkintos. Rengimo komisija, be to, svečius pavaišino gardžiomis "ausukėmis".

Ačiū ir gerb. dvasios vadui, kun. J. B. Čižauskui, už paskelbimą mūsų vakaro ir paraginimą žmonių paremti mūsų pastangas.

Komisijai už pasidarbavimą, dovanų aukotojoms ir toms, kurios pagelbėjo tikiėtus parduoti, dar syki ačiū.

Sunkiai susirgo.

Sunkiai susirgo sąjungietės B. Druškauskienės vyras; tapo išveštas į Fordo ligoninę. Linkime, kad greit pasveiktų, o bendradarbei reiškiam užjautos.

Pirm. J. H. Medinienė.

GRAŽIOS SEKMES — SERGA VEIKĖJA

Chicago, Ill. (West Side) — Moterų Sąjungos 55 kuopa savo veikimu gali tikrai džiaugtis. Liepos mėnesį įvyko kuopos savybės išvažiavimas. Laikas linksmai praleistas, be to ir pelno kuopai padaryta virš desetkas dolerių. Šio išvažiavimo laimėjimo dovanų aukėjo mūsų geraširdės R. Mazeliaukienė ir S. Balčiūnienė. Komisijoje gražiai darbavosi O. Budavičienė, A. Linkevičienė ir A. Sinevičienė.

Rugpiučio mėn. įvyko parapijos "Rutos" darže piknikėlis, Sekmėmis tikrai reikia džiaugtis, nes pelno padaryta keletas desetkų dolerių. Piknikėliui dėl "bingo" įvairių dovanų aukėjo: S. Balčiūnienė, R. Mazeliauskienė.

nė, M. Aitūnienė, M. Jasnauskienė, J. Klikūnienė, S. Sakalienė, E. Zaurienė, O. Budrikienė, Aleknienė, M. Dabrovskienė, E. Karlavičienė. Begalo daug darbo įdėjo piknikėlio kom. narės S. Balčiūnienė, J. Klikūnienė, Aleknienė.

Sunkiai sirgo kuopos narė M. Jas-

nauskienė, kuriai Rugpiūčio 31 d., Sv. Kryžiaus ligoninėj buvo padaryta pavojinga vidurių operacija. Ligonė jau sveiksta. Keletą savaitių prieš tai Jasnauskų dukrelei Fidelijai toj pačioj ligoninėj buvo padaryta apendiko operacija.

Ta pati.

N a m Ų U k i s

RIEBŪS VARŠKĖS SŪRIAI

Riebūs varškės sūriai daromi iš rūgusio pieno. Jei pienas yra nugriebtas, tai reikia prie jo pridėti bent trečdalį grietinės. Jeigu nenugriebtas, tai grietinės galima ir nedėti, o tą pačią tik sumaišyti su pienu ir palikti puode stovėti, kad išplauktų į viršų išrūgos. Išrūgoms pasirodžius, puodą su pienu reikia pastatyti į nekarštą krosnį, kad susitrauktų varškė. Į karštą pečių pieną dėti nepartina, nes varškė susitraukia greitai, o paskui būna trapi ir neskani.

Kai varškė susitraukia, puodą reikia iš krosnies išimti ir padėti nuošalioj vietoj, kad atauštų. Ataušus, pilti į maišelį išrūgoms nuvarvėti. Kai išrūgos apstos varvėjusios, maišiuką reikia paslėgti tarp dviejų lentų.

Po kiek laiko, kai varškė visiškai apsausėja, tenka ji iš maišiuko išimti, pasūdyti ir sudėti į kitą, kuriame spaudžiamas sūris. Sūris spaudžiamas tiek laiko, kiek reikia. Toks sūris išeina riebus, gelsvas, netrapus ir skanus.

OBUOLIAI DŽERUOSE.

Reikia nuplauti obuolius, kurie neperdaug minkšti. Paskui išimti širdis, (jei bus tuojau vartojami galima ir nulupti). Sudėti į verdantį vandenį ir palaikyti dvi minutes. Išėmus sudėti į

šaltą vandenį. Paskui sudėti į stiklinius džerus, užpilti karšto sirupo, kuris padaromas virinant 2 1-4 svarus cukraus ir 51-4 kvortas vandens. Paskui liuosiai uždėjus dangtelius, įdėti į verdantį vandenį ir pavirinti apie 20 minutų. Išėmus reikia džerus gerai užsukti, apversti, jiems atvėsus suvynioti į poperą ir padėti. Kaip ilgai reikia virinti, tegalima spręsti tiksliai nuo obuolių prinokimo; žiūrėti, kad nerpermainytų spalvos ir nesuminkštėtų.

Kietus ir rūgštus obuolius galima nulupti, išimti širdis ir virti kaip augščiau pažymėta. Obuoliai tuo būdu sutaisyti galima visaip valgyti.

JAUČIO INKSTŲ ŠUTINYS (STEW).

2 svarus inkstų, 1 žalią pipirą, druskos miltų, kapotų petruškų, 1 didelį svogūną, cielių pipirų, porą gvazdikėlių, babkų lapų, 1 šaukštą uksuso ar citrinų sunkos.

Supiaustyti inkstus į mažus gabalėlius, išpiaustyti baltumus ir riebumus. Pamerkti vienai valandai į šaltą vandenį. Nusėti sudėti į puodą, užpilti karštu vandeniu, įdėti druskos sulyg skonio, keletą cielių pipirų, gvazdikėlius, babkų lapus, kapotus svogūnus, žalius pipirus, petruškas ir sutinti ant lengvos ugnelės, kolei bus minkšta. Padažą patirštinti miltais, supilti uksusą ar citrinos

sunką, kiek dar pavirinti ir duoti į stalą su išvirtais atskirai makaronais.

BULVĖS SPANIŠKAI.

2 šaukštų riebalų (geriausia sviesto) pipirų, druskos, šaukštą kapotų svogūnų, 2 puodukus virtų ir piaustytų rituliukais bulvių, puoduką pieno, 2 šaukštus kapotos pimentos, šaukštą ir pusę miltų, 2 šaukštus žalių kapotų pipirų.

Ištarpinti sviestą, sudėti miltus, išmaišyti, supilti pieną ir virinti iki sutirštės; sudėti svogūnus ir kitus visus prieskonius. Ant galo sudėti bulves, užvirinti ir duoti į stalą.

KOPŪSTŲ SALAD.

Pusė galvos kopustų pridėti pusę

puoduko rugščios smetonos, šaukštą citrinų sunkos, trūputį cukraus, šaukštuką sutaisytos muštardos, druskos, pipirų sulig skonio. Smulkiai sušatkuoti kopūstus, sudėti kitus prieskonius ir gerai išmaišyti.

MOTERŲ RAŠTAI

M. Urbšienės — "*Klaipėdos krašto istorijos paraštėje.*" Pustl. 76

B. Buividaitės "*Stebėklingoji Rasta.*" 3 veiksmų pasaka vaikų teatrui. Pustl. 43.

K. S. Karpius-Karpavičius *Merūnas*. Juodojo karžygio sūnus. Apysaka iš Apuolės išgriovimo laikų. Pustl. 506, 1934 m. Spauda "Dirvos", Cleveland, Ohio.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1933.

Of "Motery Dirva" (Women's Field) Published monthly at Chicago, Ill. for the Month of October, 1934, State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mrs. Mary Vaiciunas, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that she is the Business Manager of the "Motery Dirva" (Women's Field) and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: Lithuanian R. C. Women's Alliance of America.

Editor: Sophia Sakalas, 2248 W. Cermak Rd.

Managing Editor: None.

Business Manager: Mary Vaiciunas, 1927 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

2. That the owners are: Lithuanian R. C. Women's Alliance of America: Pres. Mrs. Mary Čižauskas, 297 Leicester Court, Detroit, Mich., Sec'y Mrs. Mary Vaiciunas, 1927 So. 49th Ave., Cicero, Ill., Treas. Mrs. Hedwig Cepulis, 5340 So. Wood St., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for which such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and that this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by her.

Mrs. Mary Vaiciunas, Business Manager

Sworn to and subscribed before me this 3 day of October, 1934.

C. M. HIGGINS Notary Public.

(My commission expires December 8, 1934).